1853. No. 99.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 13 DECEMBER.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 9 December 1853, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . ƒ 15,00
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 332,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . - 332,00.

Leeuwarden, den 10 December 1853. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*, VAN PANHUIJS.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente Leeuwarden, brengen bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat er, ten einde ten allen tijde hulpmiddelen mogen aanwezig zijn, om Menschen, die in het IJS, in de nabijheid van of rondom de Stad, zijn gevallen, zoo mogelijk te redden, de vereischte reddingsmiddel voorhanden zijn:

1. Aan den Stads-timmerwinkel, bij de voormalige Hoeksterpoort.
2. Bij *Douwe Bouwes Schaap*, op Camstraburen.
3. Aan de Gouden bal.
4. Bij *Fokke de Koe*, in de Groene Weide, buiten de voormalige Vrouwenpoort.
5. Op het Vallaat.
6. Bij *Minse Feddes*, in de Klanderij, buiten de voormalige Wirdumerpoort.
7. Bij *Rinze Jans Brouwer*, in het Schippershuis, op het Zuidvliet.
8. Bij *Rein Gatzes van der Weide*, op het Slot van het Noordvliet.

Leeuwarden, den 12 December 1853. *Burgemeester en Wethouders voornoemd*, J. H. BEUCKER ANDREÆ. *De Secretaris*, M. S. DE WAL.

LONDEN, den 4 December.

Uit Hull wordt gemeld, dat het tusschen die stad en Hamburg varende schroefstoomschip *Marshall*, hetwelk eene kostbare lading en omtrent 150 landverhuizers aan boord had, verongelukt is. Eene van deszelfs booten is in de Noordzee opgevischt. Behalve de daarop aanwezige personen, hebben vermoedelijk al de overige passagiers en matrozen, die zich aan boord van het vaartuig bevonden, het leven verloren. Het ongeluk schijnt door aanvaren met een ander vaartuig, gedurende zwaren mist, veroorzaakt te zijn.

— Volgens eene door het bestuur van de munt der Vereenigde Staten gedane opgave, heeft de hoeveelheid stofgoud, welke bij die inrigting ontvangen is sedert de ontdekking der goudmijnen van Californië tot het begin der afgeloopen maand, eene gezamenlijke waarde van een en veertig millioenen ponden sterling bedragen.

's GRAVENHAGE, den 10 December.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft in hare zittingen van Woensdag en heden aangenomen de wets-ontwerpen:

tot vaststelling van uitgaven wegens verstrekkingen voor het departement van marine en van oorlog, dienst 1853;

tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting van 1842 (*Bijdrage ten behoeve van het speciaal fonds voor de kosten van droogmaking van het Haarlemmer-meer*);

tot vaststelling van de begrooting der uitgaven voor de Lands-drukkerij voor 1854;

tot vaststelling van de begrooting wegens den arbeid der gevangenen voor 1854;

tot verklaring van het algemeen nut van een kunstweg van Swichum naar den weg van Warrega naar Goutum en Leeuwarden; en

tot vereffening van het te kort over het dienstjaar 1848.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft in hare zittingen van Woensdag, Donderdag, gisteren en heden aangenomen:

a. hoofdstuk VIII der staatsbegrooting voor 1854 (*departement van marine*), met 41 tegen 19 stemmen;
b. hoofdstuk IX *A* (*nationale schuld*), met algemeene stemmen;
c. hoofdstuk IX *B* (*departement van financien*), met algemeene stemmen;
d. hoofdstuk X (*departement van oorlog*), met 42 tegen 17 stemmen;
e. hoofdstuk XI (*departement van kolonien*), met 54 tegen 7 stemmen;
f. hoofdstuk XII (*onvoorziene uitgaven*), met algemeene stemmen.

Maandag aanstaande zal de Vergadering overgaan tot de behandeling van het ontwerp van wet tot vaststelling van de middelen tot dekking der uitgaven begrepen in de Staatsbegrooting voor 1854.

— Het bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingediend ontwerp op de regeling van het armbestuur is vergezeld door eene memorie van toelichting, waarvan de hoofdinhoud het volgende is:

»Niemand heeft het regt onderstand te eischen van eenig openbaar bestuur.

»Het ondersteunen van armen is een *zedelijke*, geen *burgerlijke* pligt.

»In beginsel mag ieder, die ondersteuning behoeft, haar *vragen* aan zijne medemenschen.

»Die natuurlijke bevoegdheid wordt echter beperkt door de behoeften eener geregelde zamenleving in den Staat, want onbeperkte bevoegdheid tot vragen wordt *bedelarij*.

»Deze is gevaarlijk voor de orde en rust in den Staat.

»De Staat is verpligt tegen dat gevaar te waken, en dus eene policiezorg uit te oefenen met opzigt tot de armoede.

»De beperking der natuurlijke bevoegdheid tot vragen heeft plaats ten opzigte dergenen, bij wie de arme zich aanmeldt.

»Het aanwezen van instellingen, bestemd tot het verleenen van onderstand, brengt mede, dat het vragen aan deze worde *toegestaan*.

»Het vragen aan bijzondere personen, waar dit het karakter van bedelarij aanneemt, moet daarentegen *verboden* blijven.

»Uit die door den Staat opgelegde beperking der natuurlijke bevoegdheid tot vragen, vloeit, als onvermijdelijk gevolg, voort, dat de Staat moet aanwijzen, bij welk van zijnentwege bestaand bestuur de arme zich kan aanmelden.

»Ondersteuning van Staatswege kan en behoort echter in den regel niet anders te geschieden, dan wanneer de arme geen onderstand van *elders kan* erlangen, en *niet in staat is* voor zich zelven te zorgen.

»Evenzeer als een bijzonder persoon ondersteuning aan armen kan weigeren of verleenen, kan ook van Staatswege de aanvrage der armen worden afgeslagen of toegestaan.

»De beoordeeling, omtrent de noodzakelijkheid tot ondersteuning der armen en het verleenen daarvan, in de gevallen waarin het vereischt wordt, kan echter, zoowel uit den aard der zaak, als om der gevolgen wille, niet uitgaan van den Staat in zijnen geheelen omvang, maar moet plaatselijk blijven en in elke gemeente worden uitgeoefend óf door haar bestuur regtstreeks, óf middelijk door, van wege dat bestuur tot stand gebragte, of daaraan ondergeschikte burgerlijke of algemeene instellingen van weldadigheid.

»Tot verzekering eener regtmatige werking dier instellingen, wordt vereischt dat die werking door regels worde beheerscht. Dit behoort de wet te gebieden, en tevens te bepalen de wijze, op welke nieuwe instellingen kunnen worden tot stand gebragt.''

»De wet op het armbestuur moet verder regels bevatten, ten opzigte van de openlijke handelingen van de besturen dier instellingen, welke op het behoud en den voor- of achteruitgang van hare bezittingen en inkomsten van invloed zijn, en ten opzigte van de goedkeuring op die handelingen vereischt. De zorg hiervoor is een gewigtig deel van den grondwettigen pligt der Regering.

»Na de verzekering van een regelmatig beheer dier instellingen, behoort het tot het gebied der wet, vaste grondslagen te leggen, volgens welke beslist moet worden, bij welke dier instellingen de arme zich kan aanmelden, zonder dat echter daaruit voor hem eenig regt hoegenaamd om onderstand te eischen kan geboren worden.

»Het geval zal zich echter meermalen voordoen, dat, op het tijdstip, waarop de behoefte aan onderstand ontstaat, de arme zijn verblijf niet heeft ter plaatse, waar de instelling gevestigd is, bij welke hij zich, volgens de bij de wet gestelde regels, kan aanmelden. Daarin moet de wet voorzien.

»Van den eenen kant moet het misbruik worden voorgekomen, dat van die omstandigheid kan worden gemaakt door het bestuur der verblijfplaats om de fondsen van derden te bezwaren, door, voor rekening van dezen, onderstand te verleenen in gevallen, waarin dit niet, of in eene ruimere mate dan volstrekt onvermijdelijk is.

»Van den anderen kant echter doen er zich werkelijk vele gevallen voor, waarin door ziekte of andere dringende omstandigheden, die onvermijdelijkheid ontstaat, en waarin de voorziening in billijkheid niet kan worden gelaten voor rekening der verblijfplaats, op welke de arme geene wettelijke betrekking heeft. De wet zou, deed zij het laatste, aanleiding geven, dat dikwerf, uit eene soms noodzakelijke zorg voor de geldelijke belangen der verblijfplaats, zoodanige armen langer aan hun lot wierden overgelaten, of minder wierden bijgestaan, dan de eischen der menschelijkheid en de handhaving der orde en rust gedoogen.

»Daarom schijnt het stelsel van verhaal, mits met omzigtigheid geregeld, in eene wet op het armbestuur, wil zij eenen regelmatigen gang van zaken verzekeren, niet te kunnen worden gemist.

»Daarmede staat in naauw verband de vraag, of en in hoeverre de onderstand, door instellingen van weldadigheid verleend, kan worden verhaald op de ondersteunden zelven, indien zij in beteren toestand geraken, of op hunne bloed- of aanverwanten, of nalatenschappen. Het is bekend dat dienaangaande hier te lande, oudtijds, aan de besturen van onderscheiden zoodanige instellingen octrooijen van verschillenden aard zijn verleend.

»Die octrooijen geven meermalen tot regtsgedingen aanleiding, die het wenschelijk schijnt voor het vervolg te verhoeden. Het is daarom raadzaam dat de wet, bij het vaststellen van regelen, welke aan alle instellingen gelijke regten verzeeren, die octrooijen vervallen verklare.

»Onder de vele moeijelijke punten, die zich bij het ontwerpen eener wet op het armbestuur aanbieden, staat ook de vraag op den voorgrond, welke bepalingen zij moet bevatten met opzigt tot de subsidien uit de fondsen van burgerlijke gemeenten, aan instellingen van weldadigheid te verleenen.''

»Gewis zijn aan het subsidie-stelsel zwarigheden van onderscheiden aard verbonden. Het is echter meer dan twijfelachtig, of in den toestand, waarin men zich te dezen aanzien sedert eene zeer lange reeks van jaren hier te lande bevindt, de subsidien geheel kunnen worden afgeschaft. Indien men hierop niet bevestigend durft antwoorden, moet de wetgever zoodanige voorschriften daaromtrent geven, als strekken kunnen om te doen blijken, dat de subsidien niet anders dan als een noodzakelijk kwaad beschouwd, en zoo veel mogelijk beperkt behooren te worden. Daartoe is het raadzaam alles te vermijden, waaruit eenigerhande verpligting voor de gemeentebesturen tot het verleenen van subsidie zou kunnen worden afgeleid; voor te schrijven wat die besturen moeten in acht nemen om subsidien te kunnen verleenen, en aan de Gedeputeerde Staten op te dragen, toe te zien, dat zij niet dan bij volstrekte onvermijdelijkheid worden verleend of verhoogd, en de maatregelen te nemen, waartoe die collegien bevoegd zijn, om de vermindering er van te bevorderen.

»Tot het armbestuur behoort voorts de opneming en verpleging van door den regter, wegens bedelarij en landlooperij veroordeelden in bedelaarsgestichten. Thans zijn alleen het gesticht te Ommerschans en de gestichten te Veenhuizen, alle behoorende tot de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid, door den Koning verklaard te zijn bedelaars-gestichten. De onderstelling, dat men er in zou kunnen slagen, die personen elders met mindere kosten te verzorgen, heeft wel eens den wensch doen uiten, dat zij in andere daartoe te bestemmen inrigtingen konden worden geplaatst. De Regering oordeelt, dat daarin geen bezwaar kan gelegen zijn, zoodra de wet haar zal hebben verzekerd den invloed en het toezigt op zoodanige inrigtingen vereischt, tot waarborg voor eenen geregelden gang van zaken.

»Alles wat betreft het qualificeren van het feit van bedelarij en landlooperij en het weren en bestraffen daarvan behoort tot het gebied van het Wetboek van Strafregt. Daarentegen kan, naar de meening der Regering, de wet op het armbestuur de regels vaststellen, naar welke, in de bedelaarsgestichten, de tuchtiging mag geschieden, die tot handhaving der orde in die inrigtingen volstrekt noodig is. Zoo ook dient zij te bepalen, door wie de kosten der verpleging in die gestichten moeten worden gedragen, waaromtrent in de laatste tijden twijfel is gerezen, welken de wet behoort op te heffen.''

Het ontwerp telt 78 artikelen, verdeeld in zeven hoofdstukken. Het eerste betreft het armbestuur en de opgaven van al de instellingen van weldadigheid; het tweede de ondersteuning der armen en het domicilie van onderstand; het derde het verhaal van verleenden onderstand; het vierde de subsidien; het vijfde de bedelaars; het zesde de uitspraak over de geschillen; het zevende de algemeene en slotbepalingen.

AMSTERDAM, den 10 December.

Met betrekking tot de nieuwe poging der bemiddelende mogendheden leest men in de *Preuss. Corr.* deze belangrijke mededeeling:

»In eene bijeenkomst, te Weenen gehouden door de vertegenwoordigers van Pruisen, Oostenrijk, Engeland en Frankrijk, is bij een met algemeene stemmen genomen besluit, eene nota goedgekeurd, die onmiddelijk aan *Reschid*-pacha, minister van buitenl. zaken in Turkije, werd gezonden. De vertegenwoordigers der vier groote mogendheden zijn in last bekomen, in eene nota aan het Turksche kabinet te verklaren, dat hunne Regeringen met diep leedwezen den aanvang der vijandelijkheden tusschen Rusland en de Porte hebben gezien ens. Aangezien Rusland de verzekering heeft gegeven, dat het tot onderhandelen geneigd is, en aangezien de gevolgmagtigde ministers der vier mogendheden, die de nota hebben onderteekend, niet twijfelen of de Porte zal dezelfde neiging koesteren, vragen zij in naam hunner Regeringen te worden ingelicht omtrent de voorwaarden, waarop de Ottomanische regering zou toestemmen, om in onderhandelingen te treden, met het voornitzigt op het sluiten van den vrede. Al wie maar de minste kennis heeft van de formaliteiten bij diplomatieke onderhandelingen in gebruik, zal dit document bij den eersten opgoslag als zeer en beduidend beschouwen. Maar het ontleent zijne belangrijkheid aan de bevelen, die aan de gezanten gegeven zijn, om al hunnen invloed te bezigen, ten einde tot verzoening en vrede te geraken. Tevens hebben de bemiddelende mogendheden den wensch geuit, dat onderhandelingen mogen worden geopend, om een wapenstilstand te bewerken, waarvan de voorwaarden door de oorlogvoerende partijen zouden worden bepaald.''

De tijdingen uit Konstantinopel langs den gewonen weg tot 24 November ontvangen, bevestigen een besluit van de Porte, over geenerlei schikking te handelen zoo lang de Russen de Donau-vorstendommen bezet houden. Eene depêche in den *Times* van Donderdag, houdt in, dat de Sultan ook een wapenstilstand weigert. Den 24 echter was te Konstantinopel het nieuwe Weener ontwerp nog niet bekend.

DOCKUM, 11 December.

In eene op Donderdag den 8 December jl. alhier gehouden vergadering van het Departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, werd van wege het Hoofdbestuur van gedachte Maatschappij, aan den gepensioneerden onderwijzer *Pannenburg*, eene zilveren medaille uitgereikt.

Deze medaille waarop 's mans 56-jarige trouw vervulde diensttijd vermeld staat, werd door de Voorzitter van het Departement, den WelEerw. ZeerGel. Heer *Hussem*, onder even hartelijke als gepaste bewoordingen uitgereikt. Het indrukwekkende van deze plegtigheid werd verhoogd, doordien de gansche schaar der aanwezige mannen en vrouwen, meest vroegere leerlingen van den jubelaris, waaronder velen wier haar reeds grijsde, daarna een lied aan den goeden meester toezong, wien allen zeker eens hadden lief gehad. De heer schoolopziener in dit distriot had om het feestelijke van deze plegtigheid te verhoogen, eenige onderwijzers uit de buurt uitgenoodigd, welke ter eere van hunnen ambtgenoot een passend quartet zongen, welks uitvoering niets te wenschen overliet, waarna gemelde heer schoolopziener, openlijk aan 's mans trouwe pligtbetrachting hulde willende doen, mededeeling deed van een schrijven van HH. Gedeputeerde Staten, getuigende van de belangstelling van dat collegie in de eer hem te beurt gevallen. De onderwijzer *Heringa* alhier, sprak uit naam van den zwakken grijsaard eenige dichtregelen uit, waarvan waarheid de grond was en welke bij alle aanwezigen den aangenaamsten indruk achter liet.

LEEUWARDEN, den 12 December.

In de op Donderdag jl. alhier gehoudene openbare vergadering van den Gemeenteraad, waarin 18 leden tegenwoordig waren, zijn o. a. navolgende punten in behandeling genomen:

I. De notulen der laatstgehoudene vergadering dd. 28 November ll. zijn gelezen en vastgesteld.

IIa. Adres van den aannemer van het Werkhuis alhier, *A. M. van Belkum*, strekkende dat de Raad, onder zekere bepaling moge besluiten, dat aan ieder geschikte persoon, ter dezer stede woonachtig, zoo wel *niet* dan *al* aldaar onderstands-domicilie hebbende, in het Werkhuis werk zal kunnen worden verleend. — Ter visie.

IIb. Art. 1 der Verordening op het Werkhuis te Leeuwarden, waaromtrent de stemmen hebben gestaakt, thans aan de orde zijnde, wordt ter aanneming voorgesteld en door eene staking van stemmen daaromtrent (9 voor en 9 tegen) verworpen. — Besloten het Reglement aan Burgemeester en Wethouders terug te zenden, ten einde alsnu daarin die veranderingen voor te dragen als HunEd. zullen vermeenen te behooren.

III. Resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten, houdende goedkeuring van des Raads besluit, dat aan den Gemeente-Ontvanger alhier, over 1854, worde toegekend eene bezoldiging van *f* 1800, en wel als Gemeente-Ontvanger *f* 1500, en als belast met het ontvang der accijnsen of plaatselijke ontvangen *f* 300. — Ter visie om casu quo, in eene volgende vergadering daarop een nader besluit te nemen.

IV. Adres van jhr. mr. *W. E. Engelen*, over het afstaan van stadsgrond, voor zijne huizinge in het Zaailand, aan hem en zijne naastlegers, tot het aanleggen van stoepen, benevens het advies daaromtrent van den Architect der Gemeente. — Besloten aan den adressant te kennen te geven, dat de Vergadering zwarigheid maakt tegen eene inwilliging van een *enkel* verzoek van dien aard, met vrijlating zich met een nader gemeenschappelijk verzoek tot den Raad te wenden, opdat een algemeen besluit zal kunnen worden genomen.

V. Adres van het Bestuur der afdeeling Leeuwarden, van de Vereeniging ter bevordering van Fabrijk- en Handwerk nijverheid in Nederland, ter bekoming van een locaal voor het geven van lessen aan ambachtslieden enz. — Overeenkomstig daartoe door Burgemeesters en Wethouders gedaan voorstel, besloten aan het verzoek te voldoen.

VI. Adres van *G. Groothelm c. s.* om weder verplaatsing van de kleine Vrijdagsche Botermarkt alhier, met het advies van de Kamer van Koophandel en Fabrijken, daartoe betrekkelijk, leidende tot het nemen eener afwijzende beschikking. — Dien overeenkomstig eenstemmig besloten.

VII. Missive van Armbestuurders der Ned. Israëlitische Gemeente alhier, houdende verzoek, om verhooging hunner toelage, voor dezen winter, wegens de soepuitdeeling, met het daarop ingewonnen advies van de commissie tot Nut der Armen te Leeuwarden, — naar aanleiding waarvan is besloten, gedachte toelage aan Armbestuurders voornoemd, voor dit jaar met *f* 150 te vermeerderen en alzoo te brengen op *f* 450.

VIII. Adres van *M. C. Amoraal*, pachter van den Stads-Tuin alhier, daarbij om aangevoerde redenen verzoekende, als zoodanig met 1°. Mei e. k. en dus met afstand van den overigen pachttijd, gemelden Tuin te mogen verlaten en ontruimen, indien namelijk in dit geval hem adressant de pachtpenningen over dit loopende jaar konden worden kwijtgescholden. — Een voorstel van den Voorzitter, om dit adres in handen te stellen eener commissie ten fine van berigt enz., tevens in verband tot de zaak van den Stads-Tuin zelve, de verbeteringen die aan deze inrigting zouden kunnen worden gegeven enz., zal ten gevolge eener staking van stemmen, in eene volgende zitting in nadere behandeling worden genomen.

IX. Rapport van Burgemeester en Wethouders, omtrent den aard van het verzoek door *A. A. Tiele*, aan den Raad gedaan om afstand van gemeentegrond. — Conform de conclusie van het rapport, is op het verzoek eene afwijzende beschikking genomen.

X. Rapport als voren, wegens de oninbare posten op de kohieren van 1851 en 1852, en de belooning aan *R. D. Nauta* en *J. O. Terguin*, voor hunne bemoeijingen te dier zake. — De Conclusie in haar geheel, eenstemmig aangenomen.

XI. Voorstel als voren, tot vermeerdering der bezoldiging van de Policie-beambten der 2de klasse, alhier, over 1853. — Aangenomen als voren.

XII. Benoemingen, voordragten en aanbevelingen. (Zie ons vorig nommer.)

XIII. Rapport en voorstel van Burgemeester en Wethouders om aan het personeel der Nachtwacht alhier, eene som van *f* 110 te mogen uitreiken, als schadeloosstelling wegen het gemis van Nieuwejaars-giften. — Aangenomen.

XIV. Rapport bij monde van den heer *Albarda*, over de begrooting van het Nieuwe Stads Weeshuis alhier, dienst 1854, bedragende in gewone en buitengewone ontvang *f* 17,567.05, Idem uitgaaf *f* 17,556.20, sluitende met een batig saldo van *f* 10.85. — Ter visie.

XV. Rapport der commissie ad hoc, bij monde van den heer *van Beijma*, tot wijziging van de verordening op het heffen van marktgeld wegens staanplaatsen voor het uitstallen en rondventen van waren enz. — Ter visie.

XVI. Rapport bij monde van den heer *Bruinsma*, over de rekening en verantwoording van de commissie belast met het toezigt over de Stads Teekenschool, dienstjaar 1852/53, bedragende in uitgaaf *f* 785, in ontvang *f* 781.02, sluitende alzoo met een nadeelig saldo van *f* 4. — Ter visie.

XVII. Rapport op het berigt van den schuttersraad der dienstdoende schutterij alhier, aangaande nader gevraagde inlichtingen omtrent twee bedenkingen gevallen op de rekening van ontvangsten en uitgaven voor die schutterij over 1852, concluderende om gezegde rekening onder referte tot eenige bedenkingen in ontvang en uitgaaf goed te keuren, beide op een bedrag van *f* 3487.40½. De conclusie aangenomen. — Ter visie.

XVIII. Rapport omtrent de rekening van armbestuurders der Ned. Israëlitische gemeente alhier over 1852. Conform de conclusie goedgekeurd, in ontvang ter somma van *f* 6090.86 en in uitgaaf op *f* 5419.13, sluitende alzoo met een batig saldo van *f* 671.73. — Ter visie.

XIX. Missive van Burgemeester en Wethouders van Harlingen, houdende berigt van eene door den Gemeenteraad aldaar genomene gunstige beschikking op een verzoek van den heer *J. van Bulst*, om een tiltje in het gedeelte van den Harlinger trekweg onder Almenum te mogen doen verplaatsen. — Overeenkomstig het rapport van den Architect dezer gemeente, is besloten zich met voorschreven besluit te vereenigen.

XX. Mededeeling van resolutien van Ged. Staten houdende goedkeuring: *a.* van de ingezondene suppletoire begrooting dezer gemeente voor de dienst van 1853, *b.* op des raadsbesluiten tot onderhandsche verpachting van het pontje tot overvaart van den Gracht bij de Oosterkade alhier, en *c.* op het besluit tot onderhandsche verpachting van de herberg *de Klanderij* ter dezer stede.

XXI. Beslotene vergadering.

— Wij vernemen, dat bij de plaatselijke commissie van Geneeskundig toevoorzigt alhier, sedert eenigen tijd gevallen van cholera zijn aangegeven, welke sedert de eerste verschijning, 10 November ll, tot 10 lijders zich hebben bepaald, waarvan 7 overleden en 2 hersteld zijn, terwijl nog 1 in behandeling is.

— Ter Provinciale Griffie alhier liggen voor de belanghebbenden ter lezing de voorwaarden, waarnaar den 24 Dec. 1853 te Middelburg zal worden besteed, de aanleg van de telegraaflijn van Breda, over Bergen-op Zoom, Goes en Middelburg, naar Vlissingen.

— Gisteren werd in de onderscheidene kerken van de Ned. Herv. Gemeente alhier, de ontvangst bij heeren diakenen medegedeeld, der aanzienlijke som van *duizend* gulden, welke wederom door een' onbekenden menschenvriend ten behoeve van *deugdzame verarmde leden der gemeente* was geschonken.

— Wij herinneren den daarbij belanghebbenden, dat tengevolge het staken der dienst van de stoombooten varende van Harlingen op Amsterdam, de verzending van brieven naar Amsterdam enz., thans wederom alleen met den 's morgens ten 10 ure van hier vertrekkenden post plaats heeft.

— In den nacht van Zaturdag op Zondag jl. is er brand ontstaan in eene boerenhuizinge, te Janum, nabij Birdaard, bewoond door *Durk Sjoeks Offinga* en gezin, en toebehoorende aan den heer dr. *N. IJpey* te Leeuwarden. De schuur, al de aanwezige voorraad hooi, stroo, granen en boerengereedschappen, een gedeelte der meubelen, benevens 45 koeijen, 2 paarden en een vet varken zijn daarbij eene prooi der vlammen geworden. Slechts het voorhuis kon met moeite, gedeeltelijk worden bewaard. De oorzaak van den brand is voor als nog onbekend.

Wijders wordt medegedeeld dat de huizinge tegen brandschade verzekerd was, doch het vee, benevens den inboedel niet.

— Door den Gemeenteraad van Sneek is, in plaats van den heer *H. Joostra*, met 160 van de 297 geldige stemmen, tot lid van den Raad benoemd de heer *A. Haagsma*.

— Door den Gemeenteraad van Ferwerderadeel is, in plaats van wl. den heer *A. H. Kupers*, tot wethouder verkozen de heer *Dirk Hartmans Hartmans*.

— Bij Koninklijk besluit van den 6 December jl., no. 77, is aan den kommandant van het huis van opsluiting en tuchtiging te Leeuwarden, *M. Hoek*, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend en is voorts in diens plaats benoemd *A. S. van Geldrop*, gepensioneerd kapitein met rang van majoor.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 8 dezer, no. 55, goedgevonden aan de gepensioneerde kapiteins der infantrie met rang van majoor *A. S. van Geldrop* en *D. O. Graswinckel*, mitsgaders aan den gepensioneerden officier van gezondheid der 1ste klasse *W. van Pelt*, van het personeel der geneeskundige dienst van de landmagt, respectievelijk het voortdurend dragen te vergunnen van de activiteits-uniform van het wapen en van de dienst, waartoe zij laatstelijk hebben behoord.

— Den 6 dezer is te Utrecht bevorderd tot doctor in de regten de heer *P. Alma* van Bergum, na verdediging van eenige *Theses*.

— Door Zijner Majesteit gezant te Konstantinopel wordt berigt, dat volgens eene van den Nederlandschen consul te Galacz ontvangene mededeeling, de vaart op den Donau tegenwoordig als zeer gevaarlijk is te beschouwen, zelfs voor de neutrale schepen.

— De minister van finantien heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat gedurende de maanden Januarij, Februarij en Maart 1854, en niet langer, ten kantore van de betaalmeesters in de arrondissementen, de voldoening zal plaats hebben der pensioenen ten laste van den Staat, loopende over de 4de drie maanden 1853; zullende gezegde betaling aanvang nemen op Maandag den 2 Januarij aanstaande, en voorts betaalbaar zijn dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd.

— In de *Staats-Courant* is opgenomen een Koninklijk besluit van den 28 November 1853, waarbij de plaatsing in het *Staatsblad* wordt bepaald van de overeenkomst, tot regeling van het postwezen tusschen Nederland en Hanover, op den 1 December 1853 door wederzijdsche gevolmagtigden te Arnhem gesloten.

Nog is in de *Staats-Courant* een Koninklijk besluit opgenomen, van 30 November jl., betreffende de heffing van het port op de briefwisseling met Groot-Brittannie, naar aanleiding van art. 21 der wet van 12 April 1850 (*Staatsblad* no. 15). Bij dat besluit wordt hoofdzakelijk bepaald, dat op de brieven tusschen Nederland en Groot-Brittannie gewisseld, ten behoeve van het Rijk en de vreemde Regeringen een port van *veertig cents* zal worden geheven. Hieronder zijn zoowel begrepen de brieven, die over Ostende, als die, welke over den Briel worden verzonden. Dit port van veertig cents geldt alleen voor brieven van 15 wigtjes en daarbeneden; voor zwaardere brieven wordt het port vermenigvuldigd in verhouding tot het gewigt als: van 15 tot 30 wigtjes twee malen; van 30 tot 45 wigtjes drie malen; van 45 tot 60 wigtjes vier malen en zoo vervolgens, voor elke 15 wigtjes of gedeelte van 15 wigtjes daarenboven, eenmaal het port meer. — Voor brieven, die door middel van de Britsche post-administratie naar verder gelegene landen of kolonien moeten worden verzonden, of van daar naar Nederland, is mede hetzelfde port verschuldigd, onverminderd de meerdere onkosten, of verschotten, welke wegens den verderen afstand hierop mogten vallen. De brieven, bestemd voor Groot-Brittannie, kunnen gefrankeerd of ongefrankeerd worden verzonden; eene gedeeltelijke frankering wordt niet toegelaten. De frankering is verpligtend, zoo aanteekening verlangd wordt, tegen het gewone port, met bijbetaling van 10 cents. Het tegenwoordige besluit is niet van toepassing op de briefwisseling, tusschen Nederland en Nederlandsch-Indie, die over Southampthon plaats heeft. — De bepalingen van dit besluit zullen met den 15 December aanstaande in werking komen.

— Uit Arnhem meldt men: Nog steeds blijft het water in den Rijn vallende. De scheepvaart is geheel gestremd, zelfs voor ledige vaartuigen.

Door den algemeenen kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Sneek, is den 9 dezer het volgende alphabetisch gestelde twaalftal van predikanten gemaakt: DD. *A. Begemann*, te Bovencarspel; *H. J. Bruins*, te Leerden; *T. J. van Griethuysen*, th. dr. te 't Waal; *T. J. Montijn*, te Goudriaan; *H. Oolgaard*, te Zwartsluis; *H. D. Ouwersloot*, te Scherpenzeel; *W. F. Scheuer*, te Sassenheim; *J. W. G. R. Schorse*, te Almelo; *G. L. Talma*, te Vreeland; *J. M. Verff*, te Mastenbroek; *J. C. Verhoeff*, te Sluis; *A. van IJsendijk*, te Hoevelaken.

— Ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van ds. *A. Doyer Tz.*, heeft de kerkeraad der Doopsgezinde gemeente te Leyden beroepen ds. *C. Sepp*, thans predikant der Doopsgezinde gemeente te Zaandam, oostzijde.

Aan de belangstellenden wordt bij deze bekend gemaakt:

1°. dat de tentoonstelling van de voorwerpen voor de Loterij, ten behoeve van nijvere armen, zal plaats hebben in het Burmaniahuis, bij de voormalige Vrouwen poort, op Maandag en Dingsdag den 19 en 20 dezer van 's morgens elf tot namiddags drie ure; — wordende zij, die de beloofde werken nog niet hebben ingezonden of ten dezen nog iets wenschen bij te dragen, vriendelijk uitgenoodigd, hunne voorwerpen, voor of op Zaturdag den 17 December aanstaande, aldaar in te zenden;

2°. dat de verloting zal geschieden op Woensdag den 21 December e. k. waarna de prijzen aan de regthebbenden zullen worden bezorgd.

Leeuwarden, den 12 December 1853.

ARMBESTUURDERS der Nederlandsche Israëlitische Gemeente te Leeuwarden maken bekend dat, ingevolge toestemming van het Stedelijk Bestuur alhier, het jaarlijks **WINTER-COLLECT** ten behoeve hunner armen, zal plaats hebben op *Woensdag* den 14 December 1853.

Zij vermeenen gemeld Collect in de liefdadigheid hunner geachte Stadgenooten te mogen aanbevelen, aangezien door de thans heerschende duurte der eerste en noodwendigste levensmiddelen, de aanvragen om bedeeling en onderstand zich dagelijks vermeerderen.

Armbestuurders voornoemd,
AD. H. DRIELSMA, *Presid.*

*** Ondertrouwd:
Opeinde, G. G. SIETZEMA, en
den 10 December 1853. A. J. DE BOER.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, EVA FONTEIN, geliefde Echtgenoote van L. HANNEMA.
Harlingen, 11 December 1853.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, JOHANNA ROSIER, geliefde Echtgenoote van JACOB R. FEENSTRA, *Goud- en Zilversmid.*
Sneek, den 10 December 1853.

... Heden beviel van eenen Zoon A. van MESDAG, Echtgenoote van ... Leeuwarden, den 11 December 1853. Z. SIJBOUTS.

. Het heeft den Almagtigen God behaagd, mijn geliefde Echtgenoot ANTJE ... ADEMA, tot zich op te roepen, in den gezegenden ouderdom van ruim $88\frac{1}{2}$ jaar, waarvan ik $44\frac{1}{2}$ jaar in gezegenden echt vereenigd mogt doorbrengen.
Kubaard, den 5 December 1853. KORN. B. ADEMA.

. Heden morgen overleed tot mijne groote droefheid mijn geliefde Man en mijn eenigst Kinds zorgdragende Vader, EGBERT BARTELES HOEGSMA, in den ouderdom van 65 jaar en 4 maanden, na eene genoegelijke echtvereeniging van bijna 5 jaar.
Raawerd, den 5 December 1853. HISKE HENDRIKS DIJKSTRA. Wed. E. B. Hoegsma.
Eenige kennisgeving aan veelvuldige Vrienden en Bekenden.

. Na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen, overleed heden avond $9\frac{1}{2}$ ure alhier, onze innig geliefde Moeder PIERKJE NANNES ZWIERSTRA, Wed. Tjeerd Jans Bosma, in den ouderdom van ruim 67 jaren.
Hijlaard, den 7 December 1853. J. T BOSMA, *uit aller naam.*
Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

. Heden middag omstreeks één uur, overleed tot mijne diepe droefheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot de HoogWelGeb. Heer Jhr. SCATO LUDOLPH LEWE van ADUARD, in den ouderdom van 43 jaren.
Solwerd, den 8 December 1853. C. E. CLEVERINGA. Douairière Lewe van Aduard.

. Heden ontsliep aan de gevolgen eener langdurige ongesteldheid, mijn Echtgenoot ROELOF NOORDERBROEK, in den ouderdom van ruim 39 jaren, aan mijne zorgen overlatende, de, uit ons 13jarig huwelijk verwekte, vijf kinderen, welke alzoo te jong zijn om met mij, en des overledenen naaste betrekkingen naar waarde te gevoelen, hoe zwaar deze slag treft.
Leeuwarden, den 10 December 1853. G. NOORDERBROEK, Geb. Knorr.
Op uitdrukkelijke begeerte van den Overledene, zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen. — Zullende de KAPPERS-AFFAIRE bij voortduring voor rekening der Weduwe worden gecontinueerd.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 6 tot en met den 12 December 1853 aangegeven: 14 Geboren, 8 Overleden, Gehuwd 3 paren.

Opgave van den Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 9 December 1853 aan de Stadswaag te Leeuwarden.
PRIJS: *f* 42.50. AANVOER: 616/4, 264/8 en 87/16 vaten.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 10 December 1853.

NEDERLAND.				
Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$61\frac{13}{16}$	62	$61\frac{15}{16}$
Dito dito....	3 »	$73\frac{7}{8}$	74	74
Dito dito....	4 »	$93\frac{5}{8}$	$93\frac{3}{4}$	$93\frac{3}{4}$
Amort.-Synd.	$3\frac{1}{2}$ »			
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$ »			
FRANKRIJK.				
Obligatien....	3 pCt.			
RUSLAND.				
Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	$104\frac{5}{8}$		
dito dito 1828/1829	5 »	103		
Dito bij dito..	4 »	89		
Geldl. te Londen	$4\frac{1}{2}$ »	$94\frac{3}{4}$	$94\frac{7}{8}$	

SPANJE.				
Obligatien.....	1 pCt.	$21\frac{15}{16}$	22	$21\frac{15}{16}$
»	3 »	$45\frac{11}{16}$	$45\frac{3}{4}$	
» Binnenl. à6/m	3 »	$41\frac{13}{16}$	$41\frac{15}{16}$	$41\frac{15}{16}$
Coupons Bewijzen.....		$5\frac{1}{2}$	$5\frac{9}{16}$	
PORTUGAL.				
Te Londen....	3 pCt.	$36\frac{15}{16}$	37	$36\frac{15}{16}$
» Uitg.				
OOSTENRIJK.				
Metaliek.......	5 pCt.	$76\frac{3}{4}$	$77\frac{1}{16}$	
» 1852...	» »			
» (nieuwe)	$2\frac{1}{2}$ »	$39\frac{13}{16}$	$39\frac{15}{16}$	
» » 1851/52	» »	$39\frac{5}{8}$	$39\frac{7}{8}$	
» » Amst.	5 »	$91\frac{3}{8}$	$91\frac{1}{2}$	

Mexik. 23, $\frac{1}{16}$, 23; Dito Onbep. $22\frac{15}{16}$, $23\frac{1}{16}$, $22\frac{15}{16}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. 68; Gren. $2\frac{1}{2}$ pCt. $21\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; Dito Uitg. $8\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; Venez. $3\frac{1}{2}$ pCt. 32; Dito Uitg. 14, $\frac{1}{8}$.

Zondag den 11 December.

Holl. 4 pCt. $93\frac{3}{4}$; Handelm. op de Rescontre $127\frac{1}{2}$; Spaansche 1 pCts. $21\frac{15}{16}$, 22; Binnenl. 3 pCts. $41\frac{7}{8}$; Bewijzen Coup. $5\frac{1}{2}$; Portug. 3 pCts. $36\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$; Metall. 5 pCts. $76\frac{5}{8}$; Dito Nieuwe 5 pCts. $91\frac{3}{4}$; Mexik. v. 100 £ $23\frac{1}{8}$; Grenada Onbep. $21\frac{1}{2}$; Dito Uitgestelde $8\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$.

Tot de genoteerde koersen vertoonde alleen in Spaansche 1 pCts. de handel eenige levendigheid.

N.B.

De HOUTVERKOOPING op *TER HEIJL*, aangekondigd op den 14 December 1853, wordt UITGESTELD tot den 11 JANUARIJ 1854.

AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders van IJLST, gedenken op Woensdag den 21 December 1853, des voordemiddegs 10 uur, aan het Gemeentehuis aldaar, bij inschrijving en opbod, in het openbaar aan te besteden: Het wegbreken der OUDE en weder daarstellen eener NIEUWE DRAAIBRUG, met bijlevering van alle benoodigde Materialen.

De Conditien van aanbesteding zullen van af den 5 December e. k., ter lezing liggen bij de Kasteleins W. J. ZULT en D. J. DIJKSTRA te IJlst, zullende dienaangaande nadere informatien kunnen worden bekomen bij O. T. SCHUURMANS, Opzichter der Stedelijke Eigendommen en Gebouwen mede aldaar.

IJlst, den 29 November 1853.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
W. RINGNALDA, *Burgemeester.*
J. W. OPPEDIJK, *Wethouder.*

Burgemeester en Wethouders van SCHOTERLAND, maken door deze, mede namens het Gemeente-Bestuur van Haskerland bekend, dat van af Woensdag den 14 December e. k., gedurende den tijd van zes weken, telken dage, uitgezonderd des Zondags, van 's morgens 9 tot 12 uur, aan de plaatselijke Secretarien te Heerenveen en Joure, ter inzage van de belanghebbenden zullen liggen:

1°. Een voorloopig vastgesteld plan van vereeniging der beide Veenkringen in de voormalige 2de en 3de Veendistricten in Friesland tot eenen Veenkring, en

2°. Een voorloopig vastgesteld plan van indijking en bepoldering dier aldus vereenigde Veenkringen.

Alsmede, dat diegenen, welke bedenkingen daartegen mogten hebben in te brengen, hunne bezwaren deswege, binnen gezegden termijn, schriftelijk bij het betrokken Gemeente-Bestuur moeten indienen.

Heerenveen, den 10 December 1853.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. MEINESZ.
De Secretaris,
R. BINKES.

Het POLDERBESTUUR *van den Grooten Veenpolder in de gemeente Weststellingwerf*, roept bij deze op, de stemgeregtigde Ingelanden van dezen Polder, om te compareren op Donderdag den 22 December 1853, des voormiddags ten elf ure, in de Kerk te *Munneburen*, ten einde over te gaan tot het opmaken van een dubbeltal personen, om aan Heeren Gedeputeerde Staten te worden voorgedragen ter benoeming van een lid in het bovengenoemd Polderbestuur, veroorzaakt door de aftreding van den Heer *R. IJ. Oosten.*

Het Polderbestuur voornoemd,
B. J. DRAGT, *Vice-President.*
Ter ordonnantie aan hetzelve,
P. J. SCHELTINGA.

PUBLIEKE VERKOOPING.

De Notaris LEDEBOER, te Bolward, zal, aldaar op Zaturdagen den 17 December 1853, provisioneel, ten huize van *J. Falkena*, en den 24 daaraanvolgende finaal, in het Logement *de Wijnberg*, telkens des avonds ten 7 ure, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE met *ERF, BLEEK* en *TUIN*, c. a., aan den Kleinen Dijl... te Bolsward, lett. C, no. 371, in huur bij *Eeltje Sjoerds IJpma.*
... 12 Mei 1854 vrij te aanvaarden.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, Woensdag 14 December e. a., ... te vangen 's morgens 9 uur, bij boelgoed verkoopen:

1. Eenige MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder: 1 Canapé, 1 Chiffonnière, 1 Rustbank met Matras, 1 Pendule, 1 Buffet, 1 Ledikant, Tafels; Stoelen, Spiegel, Schilderijen, Verlakt-, Koper-, Tin-, IJzer-, Engelsch- en grof Aardewerk en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.
2. 1 welluidend KABINET-ORGEL met mahoniehouten Kast, zeer geschikt voor eene kleine Kerk.

Wie gading maakt kome aan *de Concertzaal* te Sneek, alwaar de Goederen 's daags voor den verkoop zijn te bezigtigen.

Verkoop te Sneek.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, publiek veilen, wat het eerste perceel betreft ten verzoeke van Mr. S. A. VERWEIJ, Procureur aldaar qq.:

a. Eene kapitale, hechte, wel onderhoudene HEEREN- en goed ter neringstaande ruime KOOPMANSHUIZINGE, met groot ERF en BLEEK c. a., gelegen aan het Grootzand te Sneek, bewoond door den Heer *J. A. Frijda*, en gezin.

b. Eene voor weinige jaren geheel vertimmerde wel onderhoudene en zeer propre HUIZINGE en ERF, bewoond door den Heer *Pino.*

Te bezien daags vóór en op de verkoopdagen.
Aanvaarding 12 Mei 1854.
Wie gading maakt kome Woensdag 21 December a. s., 's avonds 7 uur ter provisioneele toewijzing in de Wijnberg bij *Peters* te Sneek.

Bij geslotene briefjes te huur.

Een stuk vruchtbaar GREIDLAND, gelegen in de Goesekoester Hem te Sneek, groot ter n. en f. 1 bunder 46 roede (4 p.), in gebruik bij *G. P. Dijkstra*; St. Petri 1854—1856.

De briefjes in te leveren bij Nots. JORRITSMA, voor 21 December a. s., bij wien de Voorwaarden zijn te vernemen.

Boelgoed te Oudeschoot.

De Notaris A. BINNERTS, te Heerenveen, zal, mede ten verzoeke van den Heer J. T. BUITENGA, qq., aldaar, op Donderdag den 15 December 1853, 's morgens te 10 uur, ten huize van den Kastelein *M. H. Koopmans*, te Oudeschoot, bij boelgoed presenteren te verkoopen:

20 melke- en kalve KOEIJEN en 6 Drentsche SCHAPEN, voor *T. J. Hepkekema*, en 30 WINTER-VARKENS, aan te voeren door *van Essen.*

Stamboomen en Kaphout te Oosterwolde.

De Notaris TADEMA, zal, op Donderdag den 15 December 1853, des namidd. te 2 uur, in de *Gouden Klok* te Oosterwolde, publiek en op gebruikelijke wijze, verkoopen:

Honderd en dertien perceelen BOOMEN en KAPHOUT, op den wortel staande te Oosterwolde en omliggende dorpen, zijnde: 3 Esschen-, 4 IJperen-, 5 Populieren-, 7 Beuken-, 8 Wilgen- en 238 Eiken Stammen; meerendeels nabij de Vaart, de Eiken grootendeels te Donkerbroek, op de Zathes bewoond door *J. W. v. d. Meulen*, Wed. *de Groen* en Broeders *Poutsma*; voorts EIKEN- en WEEKHOUT. Alles volgens Verkoopboekjes, die bij bovengen. Notaris zijn te bekomen.

De Notaris A. ANDREÆ, zal, mede ten verzoeke van Mr. L. R. SALVERDA op Vrijdag den 16 December 1853, ten 6 ure in den avond, bij *L. A. Bouma*, Logementhouder te Beetsterzwaag, voorloopig veilen:

1. Eene HUIZINGE met TUIN, ERF enz. te Beetsterzwaag, gekw. no. 108, bij *P. P. Posthumus* en *A. H. v. d. Vaer* in gebruik.
2. Eene HUIZINGE no. 118 met TUIN, ERF enz. aldaar, bij wlo. *W. P. Jongbloed* in gebruik geweest.
3. $\frac{1}{3}$ in 4 bunder 57 roede 92 el HOOILAND, in de Kalhorne te Beets.
4. $\frac{1}{4}$ in 1 bunder 85 roede 90 el HOOGVEEN en ONDERGROND, in het Hemsterveld.
5. $\frac{1}{2}$ in 1 bunder 34 roede 20 el HOOI- en WEIDLAND, in de Trisch onder Boornbergum, en

No. 1 en 2 den 12 Mei 1854 en no. 3, 4 en 5 dadelijk te aanvaarden.

HOUTVERKOOPING. — De Notaris A. ANDREÆ, zal, mede ten verzoeke van T. A. KOOPMANS, te Beetsterzwaag, op Dingsdag den 20 December 1853, precies ten 9 ure des morgens, bij *L. A. Bouma*, te Beetsterzwaag, bij strijk- en verhooggeld verkoopen:

Ruim 140 perceelen EIKEN- en WEEKHOUT, en EIKEN-, IJPEN-, ESSCHEN-, POPULIEREN-, SPARREN- en WILGEN-STAMBOOMEN, op wortel staande in Opsterland en Smallingerland; breeder bij Biljetten omschreven, die ter lezing liggen: te Beetsterzwaag bij *Bouma*, te Dragten bij *Hazenberg*, te Gorredijk bij *v. d. Wal*, te Lippenhuizen bij *Jelma*, te Ureterp bij *Mulder*, en te Bakkeveen bij *Sikkema.*

HOUTVERKOOPING. — De Notaris A. ANDREÆ, zal, op tijd en plaats voormeld, nog verkoopen:

Ruim 40 perceelen EIKEN- en WEEKHOUT en STAMBOOMEN, op wortel staande in Smallingerland en Opsterland; bij Biljetten omschreven, die ter lezing lezing liggen als voren.

Verkooping te Joure.

De Notaris R. de JONG POSTHUMUS, te Joure, zal, ten verzoeke van den Cand.-Notaris MUNNIK, aldaar qq., presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE en ERF, staande en gelegen aan het Vaarwater in de Botersteeg te Joure, geq. no. 236, waarin eene Voor- en Achterkamer, Keuken en Keldertjes, voorts REGENBAK, BLEEK, enz. In welke Huizinge gedurende eene reeks van jaren door den eigenaar *T. J. Postma* een aardappelhandel is gedreven.

De beschrijving zal plaats hebben op *Vrijdag den 16 December* 1853, des avonds ten 7 uren, ten huize van de Weduwe *A. Cornel*, te Joure.

De Notaris E. J. ATTEMA, te Dragten, zal, ten verzoeke van den Heer H. DOUMA, verkoopen:

Eene nieuwe HUIZINGE, met *BLAAUWVERWERIJ* en *WEVERIJ*, boven de Sluis te N. Dragten, door *J. T. Ploeg* bewoond. Aanvaarding Mei 1854.

De veiling is Zaturdag 17 December, 's avonds 7 uur, bij *Lammert de Jong*, te Dragten.

Mr. G. SCHOT, Notaris te Franeker, zal, op Maandag den 19 December 1853, des nademiddags om 3 uur, ten huize van *J. Pol*, te Franeker, in het openbaar verhuren:

4 bunder 28 roede 90 el best WEIDLAND, ten Noorden van Franeker, bij *L. de Boer* en anderen in gebruik; 4 bunder 47 roede 20 el dito BOUWLAND, onder Franeker, bij *I. B. Roelofsen* en anderen in gebruik, en 1 bunder 40 roede 40 el dito BOUWLAND, onder Hitzum, bij *A. P. Andela* in gebruik; in 7 perceelen, bij Billetten omschreven.

De Notaris J. S. BOKMA, te Akkrum, zal, op Maandag den 19 December 1853, des avonds om 7 uur, ten huize van den Logementhouder *S. R. Kuiper*, te Akkrum, publiek bij strijk- en verhooggeld, provisioneel verkoopen:

Eene uitmuntende HEEREN HUIZINGE, voorzien van onderscheidene Kamers, Keuken, Kelder en verdere commoditeiten; voorts PLAATS, BLEEKVELD en BERGPLAATS, staande en gelegen aan de Voorstraat te Akkrum, bij Mej. *J. van den Gort* in gebruik, den 12 Mei 1854 te aanvaarden.

Mr. de CARPENTIER, Notaris te Kondum, zal, op Woensdagen den 21 December 1853 veilen, en den 5 Januarij 1854 toewijzen, telkens nademiddags te 2 uur, ten huize van *E. R. Hoekstra*, Kastelein te Balk:

Een extra vruchtbaar perceel WEIDLAND en een perceel BOSCH, onder Harich, nabij de Wildemarkt, en door de nabijheid van het druk bezocht wordende Logement *Kippenburg* zeer geschikt tot het houden van Stalhouderij, bekend ten Kadaster van de gemeente Balk, in sectie G, onder de nummers 99 en 100, voor eene inhoudsgrootte van 6 bunder 70 roede, bezwaard op no. 48 te Harich met 3 floreen. Tot Petri 1854 verhuurd aan *E. R. Hoekstra* voor *f* 275 's jaars, en alsdan vrij te aanvaarden.

FINALE TOEWIJZING.

De Notaris M. de VRIES, te Augustinusga, zal, op Donderdag den 22 December 1853, ten 3 ure na den middag, in den Herberg van *Douwe Winalda*, te Surhuisterveen, op verzoek van F. J. BRAAKSMA, te Bergum, finaal verkoopen, de navolgende onroerende goederen, staande en gelegen te Surhuisterveen, gemeente Surhuizum, onder sectie B, als: no. 112, WEILAND, 69 roede, waarop is geboden *f* 541; no. 113, BOUWLAND, 97 roede 30 el, waarop is geboden *f* 808; no. 1070, HUIS en ERF, 9 roede 30, waarop is geboden *f* 536 en no. 1069, HUIS en ERF, waarop is geboden *f* 246.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor 5 jaren, in te gaan St. Petri en Mei 1854 – 1859;

Eene zeer vruchtbare en welgelegene ZATHE en LANDEN, met ruime HUIZINGE en SCHURE c. a., groot ongeveer 60 bunder 32 roede, (bij ouds 184 pondem) Weid- en Hooilanden, alles staande en gelegen te Broek, gem. Doniawerstal, zoodanig zulks met den dood ontruimd is door *Jan Ages Bouma.*

De Conditien liggen ter lezing bij de Kasteleins *J. S. van Solkema*, te Langweer; *S. van der Zee*, te Joure, en bij *Koopmans*, te Oudeschoot. — De briefjes *franco* in te leveren bij den eigenaar JACOB H. HEPKEMA, te Dijken, vóór of op den 17 December 1853.

Bij geslotene briefjes te huur,

VOOR DEN TIJD VAN 5 JAREN,

INGAANDE St. PETRI en 12 MEI 1854:

Eene uitmuntende *ZATHE* en *LANDEN*, met HUIZINGE en SCHUUR c. a. staande en gelegen te- en onder Ruigahuizen, onmiddelijk nabij Balk, groot volgens Kadaster ongeveer 27 bunder, meest alle Greidlanden, bij elkander gelegen voor en achter de Huizinge thans door *Reitse H. Hijlkema* bewoond, in eigendom behoorende aan den Heer *B. J. van der Goot*, te Balk.

De Voorwaarden liggen ter lezing in de Herberg van *Egbert Rinses Hoekstra*, te Balk, terwijl de briefjes *franco* moeten worden ingezonden vóór of uiterlijk op den 26 December 1853, ten Kantore van den Notaris G. ZANDSTRA, aldaar.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor vijf jaren, in te gaan St. Petri en Mei 1854-1859.

Eene uitmuntende *ZATHE* en *LANDEN* met HUIZINGE en SCHUUR, staande en gelegen te Buitenpost, *Mojontsma-State* genaamd, groot volgens Kadaster 38 bunder 70 roede 52 el Greidlanden, nu door *J. K. Sikkema* bewoond en den 5 Maart en 12 Mei 1854 vrij te aanvaarden.

De briefjes moeten voor Dingsdag den 27 December 1853 *franco* worden ingeleverd ten huize van Mr. J. M. DE WITH, te Buitenpost, huize Nijenstein, alwaar de voorwaarden ter lezing liggen.

TE HUUR:

Een BOVENHUIS, op de Breedzijde van de Nieuwestad te Leeuwarden; 12 Mei 1854 te aanvaarden. — Te bevragen bij L. HARMENZON, aldaar.

MEN VRAAGT TE HUUR

binnen deze stad, op 12 Mei e. k. of eerder: TWEE KAMERS, waarvan eene GEMEUBILEERD. Adres bij A. VAN ZUIJLEN, bij de voorm. Vrouwenpoort.

MEN VRAAGT TE HUUR, op eenen fatsoenlijken stand binnen deze stad: Twee goed GEMEUBILEERDE KAMERS. Adres bij A. VAN ZUIJLEN, bij de voormalige Vrouwenpoort.

UIT DE HAND TE KOOP, tot den 16 December 1853:

Drie HUIZINGEN met ERF, staande en gelegen te Sijbrandaburen, geschikt tot het uitoefenen van onderscheidene bedrijven; verhuurd aan *Jarig H. Siebersma* en anderen; den 12 Mei 1854 te aanvaarden. Informatien zijn op *franco* aanvrage te bekomen bij den Notaris A. HAAGSMA, te Sneek.

Diegenen welke iets te vorderen mogten hebben van, of verschuldigd zijn aan den Heer CORNELIS WALBURGH, in leven Burgemeester te Vlieland en aldaar den 18 October 1853 overleden, of papieren of geld in hun bezit hebben aan den overledene toebehoorende, worden uitgenoodigd daarvan binnen den tijd van drie weken schriftelijke opgave of betaling te doen aan Heer C. DE BOER Dz., Onder-Inspecteur van het Loodswezen te Terschelling.

De bekende en onbekende schuldeischers in de onder voorregt van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap van MARTEN SIEBES MAKAL, in leven Onderwijzer te Joure, worden opgeroepen op Woensdag den 28 December 1853, 's voormiddags 11 uur, ten huize van den Logementhouder *Sies van der Zee*, te Joure, ten einde te ontvangen rekening en verantwoording van het gevoerd beheer, en voldoening te erlangen van hunne schuldvorderingen, voor zoo ver het bedrag der nalatenschap toereikende zal zijn.

HET KANTOOR van FRIJDA EN ZOON, te Sneek, wordt gehouden op het Cingel, wijk 2, no. 152.

Warga- en IJlster Schaatsen,

niet door Duitsche Fabrikanten nagemaakt en met valsche merken voorzien, maar de *echte*, van *S. H. Westra* en *S. T. Faber*, zijn, gelijk mede meer andere soorten van beste in- en uitlandsche SCHAATSEN weder te bekomen bij

H. BORGRINK,
letter H, no. 29, op de Kelders, te Leeuwarden.

Puike zoete Winter Bruin-Bieren,

uitmuntend geschikt voor heet Bier en Boere Koffij, zijn gedurende den winter *tot de gewone prijzen* te bekomen bij IJ. VAN DER MEULEN, Bierbrouwer te Leeuwarden.

Bij denzelven is een INTREK TE HUUR, alsmede GRAANZOLDERS.

De Trekschipper SEMLER,

verpligt zich weder als naar gewoonte, gedurende den winter, de VRACHTGOEDEREN te vervoeren naar *SNEEK* en terug, en wordt aan belanghebbenden bekend gemaakt hunne Goederen te bezorgen te *Leeuwarden* in *de Gouden Wagen*, en te *Sneek* bij *R. Meijer*, in het Hooghuis.

Speciale Behandeling

VAN

ZENUW-ZIEKTEN,

door den eenigen bezitter van het middel van den

WEL-EERW. PATER BONYVER.

Radicale genezing van vallende ziekte, moederweën, hoofdpijn, asthma, lamheid, rhumatisme en alle zenuwziekten. Consultatie kan schriftelijk genomen worden met *franco* brieven. Het MIDDEL is slechts te bekomen bij den Heer NISSEN, buiten de Keulsche Poort, bij *Brussel*, Keizerstraat 29.

K. WILLERS Kruiden-Olie heeft een bijzonder weldadigen invloed op het Haar en op de Huid, die zij beide lenig houdt en voor uitdroogen bewaart. Zij is een extract van zekere Alpenkruiden, die den groei van het Haar bevorderen en het krachtig, glanzend en golvend maken. Niet alleen zij, die geen haar meer hebben, maar ook die vreezen het te zullen verliezen (gemeenlijk begint het dan eerst rossig en stroef te worden), kunnen deze Kruiden-Olie met vrucht gebruiken: zij bekleedt zekerlijk de eerste plaats onder al de Pomaden en Haarolien die bekend zijn. *f* 1.50 kost de Flacon in onderstaande Dépôts.

Amsterdam, *Verkoophuis;* Akkrum, *P. K. de Groot;* Assen, *H. P. A.* [illegible] *Gorcum;* Bolsward, *S. S. Oosterbaan;* Dokkum, *A. Schaafsma;* Franeker, *K. Drager;* Gorredijk, *S. G. Zwart;* Harlingen, *J. van Dijk* en *P. L. Mirande Pz.;* Heerenveen, *G. Overdiep;* Hindeloopen, *David de Jong;* Kollum, *C. Nihot;* Leeuwarden, *J. C. de Graaff en Zn.* en *J. J. van Haagen;* Meppel, *J. M. Barth;* Sneek, *P. T. Potma.*

EENE ZWARE KLIERZIEKTE

genezen door de Zalf en Pillen van HOLLOWAY.

De Zoon van den Heer *Alliday*, te Cheltenham woonachtig, Hoogstraat no. 200, drie jaren oud zijnde, had een kliergezwel aan den hals, hetwelk in den tijd van vier jaren zoo verschrikkelijk toenam, dat hij tien afzonderlijke verzweringen kreeg, behalve een kliergezwel tusschen de oogen. De beste geneeskundige behandeling bleef zonder gevolg, daar het bloed zoo bedorven was, dat het onmogelijk scheen, de ziekte te boven te komen. Toen besloot men tot de Pillen en Zalf van *Holloway*, en in twee maanden tijds was het jongetje geheel genezen en is nu sedert drie jaren bij voortduur volmaakt gezond.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.30.
POTJES ZALF van - 0.80, - 1.85, - 3, - 7.05, - 13.85, - 20.95.

Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt, den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; P. T. POTMA, te Sneek; den Heer S. G. SWART, te Gorredijk; alsmede te Londen, Strand 244.

VOORLOOPIGE AANKONDIGING.

Hardrijderij door Manspersonen te Dockum,

te houden, als ijs en weder gunstig is, op MAANDAG den 19 December 1853.

EEN SMIDSKNECHT, geheel of ten deele het werk verstaande, kan dadelijk in huur treden bij de Wed. DUURSMA, te Bergum. Brieven *franco.*

EEN SMIDSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan direct vast werk bekomen bij F. S. FERWERDA, buiten de voormalige Noorderpoort te Sneek. Brieven *franco.*

Bij den Boekhandelaar E. IPPIUS FOCKENS te Franeker, is dezer dagen verschenen:

Nieuwe Friesche Volks-Almanak.

1854. Tweede jaargang, *f* 0.75.

INHOUD: *Voorrede. — Verjaardagen van het Koninklijk geslacht. — Weekmarkten in Friesland. — Zons- en Maansverdonkeringen. — Tijdperken. Kalender. — Mengelwerk:* Het oud Landshuis, te Leeuwarden, door D. B. N. — De 8ste Mei 1774 te Leeuwarden, door H. v. B. — Vergelijking van Oud-Noordsche met Oud-Friesche Eigennamen, door Jhr. Mr. *M. de Haan Hettema.* — Handschriften van Junius, tot Friesland betrekking hebbende en voorhanden in de Bodleiaansche Bibliotheek te Oxford, door denzelfden. — Brieven van Hoppers, door denzelfden. — Prophetien van blijnde Simon en bruer Hankis, afgeschreven uit het zeer oud MS. van Gabbema, no. 6, bl. 117, ingezonden door denzelfden. — Akkrumer Friesche Boere-Almanach vort 't jier uws Heeren 1671, practisearre trog *Mr. Jan Sikkes*, ljaefhebber der Stierrekunst yn Akkrum. — Vervolg der Friesche Spreekwijzen en Spreekwoorden, *van W. de Wendt* opgegeven door *R. Posthumus.* — Friesche Kleederdragt, door Jhr. *H. Baerdt van Sminia.* — Ege Gales Galema, door *H. G. v. d. Veen.* — Overlevering, door B. A. — Beroemde Friesche Wiskundigen, door *A. Wassenbergh.* — Elegie eener Odalisque, door *Arn. de Jong.* — Oom Tom, door B. v. S. — Weemoedstoonen eener Moeder, na den dood van haar eenig innig geliefd kind, een zoon, ruim tien jaren oud, door *G. Wassenbergh*, geb. *Hommema.* — Mijne toekomst, door dezelfde. — Leven, door *Johannes Jacobs.* — Aan den Oceaan, door *Arn. de Jong.* — Iets over de woorden *Tjerkeweag* en *Bydjoe*, voorkomende in de gedichten van Gysbert Jacobs, door *A. Wassenbergh.* — Iets over de benaming van sommige plaatsen in Friesland. — Fragment van een brief. — De dood van Ds. Poppii, door J. E. M. — Opschudding in de Groote Kerk te Leeuwarden, den 2 Januarij 1785. — [illegible] reis nei de Wonderdokter, door *W. Dijkstra.* — Welkomsgroet enz. door *A. de Jong Wz.* — Vul den beker nog eens! Drinklied naar Byron, door Mr. K. B. — De Vlinder, door *Johannes Jacobs.* — Liefde, door denzelfden.

Nog eenige Exemplaren zijn voorhanden van den *Eersten Jaargang* van den *Nieuwen Frieschen Volks-Almanak*, voor 75 Ct.

IETS NIEUWS

VAN H. C. ANDERSEN,

komt heden van de pers bij S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, getiteld:

WINTERAVOND-VERTELLINGEN:

VERTAALD DOOR

C. M. MENSING.

In postformaat; met eene fraaije Staalgravure.

Prijs *f* 1.60. Gebonden in rood of blaauw bandje *f* 1.90.

Deze VERTELLINGEN, die eene prettige lectuur bij den haard opleveren, zullen zeker welkom zijn aan de vele vereerders van dezen genialen Schrijver.

Door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden

de derde (en laatste) verzameling

VAN DE

GODSDIENSTIGE EN ZEDELIJKE NOVELLEN

VAN

C. E. VAN KOETSVELD.

In gr. 8vo, met eene fraaije Staalgravure van SLUIJTER.

PRIJS *f* 3.25.

INHOUD: I. *Klaas de Landverhuizer.* II. *Een Oud- en Nieuwjaar van Burgemeester Zonneveld.* III. *Eene Ontmoeting.* IV. *Zuinigheid en Bezuiniging.* V. *Twee Dorpen. — Twee Zondagen.* VI. *Moeder en Kind.* VII. *Mijn oude Dokter.* VIII. *Gij zult den Heer, uwen God, niet verzoeken!* IX. *De Smokkelaart.* X. *De Zaal.* XI. *Mijmeringen in een Stationsgebouw en op reis.* XII. *De schoone Onbekende.* XIII. *De Bekentenis.* XIV. *De wollen Deken.* XV. *Een groot Man.*

Van de EERSTE en TWEEDE VERZAMELING van dit werk, zijn mede nog Exempl. te bekomen, elk à *f* 3.25. — Prijs der drie Deelen compleet *f* 9.75.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.